

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Проект

ЗАКОН

**за изменение и допълнение
на Закона за собствеността и ползването на земеделските земи**

(Обн. ДВ. бр.17 от 1 март 1991 г., обн. ДВ. бр.20 от 12 март 1991 г., обн. ДВ. бр.74 от 10 септември 1991 г., обн. ДВ. бр.18 от 2 март 1992 г., обн. ДВ. бр.28 от 3 април 1992 г., обн. ДВ. бр.46 от 4 юни 1992 г., обн. ДВ. бр.105 от 31 декември 1992 г., обн. ДВ. бр.48 от 4 юни 1993 г., обн. ДВ. бр.64 от 27 юли 93 г., обн. ДВ. бр.83 от 30 септември 1993 г., обн. ДВ. бр.80 от 30 септември 1994 г., обн. ДВ. бр.45 от 16 май 1995 г., обн. ДВ. бр.57 от 23 юни 1995 г., обн. ДВ. бр.59 от 30 юни 1995 г., изм. ДВ. бр.79 от 17 септември 1996 г., изм. ДВ. бр.103 от 3 декември 1996 г., изм. ДВ. бр.104 от 6 декември 1996 г., доп. ДВ. бр.62 от 4 август 1997 г., изм. ДВ. бр.87 от 1 октомври 1997 г., изм. ДВ. бр.98 от 28 октомври 97 г., изм. ДВ. бр.123 от 23 декември 1997 г., доп. ДВ. бр.124 от 23 декември 1997 г., изм. ДВ. бр.36 от 31 март 1998 г., изм. ДВ. бр.59 от 26 май 1998 г., изм. ДВ. бр.88 от 31 Юли 1998 г., изм. ДВ. бр.133 от 11 ноември 1998 г., изм. ДВ. бр.68 от 30 юли 1999 г., изм. ДВ. бр.34 от 25 април 2000 г., изм. ДВ. бр.106 от 22 декември 2000 г., изм. ДВ. бр.28 от 19 март 2002 г., изм. ДВ. бр.47 от 10 май 2002 г., изм. ДВ. бр.99 от 22 октомври 2002 г., изм. ДВ. бр.16 от 18 февруари 2003 г., изм. ДВ. бр.36 от 30 април 2004 г., изм. ДВ. бр.38 от 11 май 2004 г., изм. ДВ. бр.87 от 1 ноември 05 г., изм. ДВ. бр.17 от 24 февруари 2006 г., изм. ДВ. бр.30 от 11 април 2006 г.)

§ 1. В чл. 10б изречение първо, след израза "...или върху тях са проведени мероприятия", се добавя изразът: "със строително разрешение, издадено до 1 март 1991 г."

§ 2. В чл. 24 се създава нова ал. 4 със следното съдържание:

"В случаите на предходните ал. 2 и ал. 3, при отпаднала необходимост от ползването на тези земи, правото на собственост се възстановява на собствениците или техните наследници, а когато им е изплатено обезщетение по реда на ал. 7 на този член, правото на собственост се счита възстановено от момента на връщане на полученото обезщетение."

§ 3. Алинеите на чл. 24 след новата ал. 4 получават съответната преномерация.

§ 4. В чл. 33 се създава нова ал. 6 със следното съдържание:

"Общинските служби "Земеделие и гори" осъвременяват плановете за земеразделяне и нанасят в кадастралната карта и кадастралния регистър земеделски земи, собственост на физически и юридически лица, придобити по силата на чл. 24 ал. 4."

ВНОСИТЕЛ:

Яне Янев

Мотиви

към проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за собствеността и ползването на земеделските земи

При реформата на законодателството след 1989 г. различните правителства и Народното събрание приеха законови и подзаконови нормативни актове, които имаха за цел отстраняване на допуснати от предходните управления посегателства върху правото на частна движима и недвижима собственост на българските граждани. За съжаление, поради сложността на материята и големия обем проблеми, не винаги се намериха най-сполучливите и пълни законодателни решения.

Налице се оказва нормативна празнота в реституционното законодателство, която пряко ощетява голяма група правоимащи български граждани, чийто имоти са били отнети с цел задоволяване на нуждите на министерства, ведомства и научни институти във връзка с дейността им, а така също когато са използвани за дейности във връзка с отбраната и сигурността на страната.

Разпоредбите на чл. 24 ал. 2 и ал. 4 от Закона за собствеността и ползването на земеделските земи закрепват една несправедливост, тъй като фактически изключват реституцията на тези земи, дори да е отпаднала нуждата, заради която са били отнети. Липсват текстове, които да уреждат реституирането на земеделските земи в тези случаи.

Така например, когато същите са се ползвали от силовите ведомства за нужди непосредствено свързани с отбраната на страната, дори да е отпаднала необходимостта от използването на земите за тези цели, те се включват в държавен поземлен фонд. Това ощетява предишните им собственици и ги поставя в неравностойно положение спрямо други такива, чийто земи са били отнети за различни държавни цели.

Още по-фрапантен е случаят с бивши земеделски земи, които се ползват от министерства, ведомства и научни институти. Защото дори необходимостта от тях да е отпаднала, липсва изобщо нормативен текст, който да указва какво става с тези земи. Това способства корупцията и злоупотребите, тъй като липсата на нормативна регулация позволява продажбата им на приближени лица или по неясни критерии, докато действителните собственици опъват лозунги пред оградата.

Това досегашно разбиране на законодателя е крайно несправедливо и дискриминационно и е дошло време да се отстрани по нормативен ред.

Фактически то допринесе за създаване на двойствен режим при реституцията на бивши земеделски земи в зависимост от това за каква държавна нужда са били навремето отнети. Възниква въпросът с какво собственикът е виновен, че отнетите му земи са използвани именно за нуждите на отбраната, или за целите на министерства, ведомства и научни институти, та това да бъде пречка сега да си ги възстанови.

С предлаганите изменения и допълнения в ЗАКОНА ЗА СОБСТВЕНОСТТА И ПОЛЗВАНЕТО НА ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ ЗЕМИ, се цели отстраняване на двойствения режим при реституцията на земя, избягването на дискриминацията на едни български граждани за сметка на други и възтържествуване на основните демократични и конституционни принципи за справедливост и неприкосновеност на частната собственост. Допълнителна последица от приемането на тези изменения и допълнения на реституционното законодателство ще бъде премахване на социалното напрежение в определени региони на страната, което на моменти преминава в гражданско неподчинение и оказване на физическа съпротива на органите на властта.

ВНОСИТЕЛ:

Яне Янев